

ρὸν ἐν τῷ προσώπῳ. Ὁ κύων ὅταν εὐχαριστήται θεωρεῖται καὶ σείει τὴν οὐρὰν του· ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ γελᾷ ἢ νὰ μειδιάσῃ· οὐδὲ νὰ σκυθρωπάσῃ δύναται.

Ἡ ποικιλία τῆς κινήσεως τὴν ὁποίαν ποιεῖ ὁ μηχανισμὸς οὗτος τῆς ἐκφράσεως εἶναι μεγίστη, ὡς βλέπει τις ἐν τῇ ποικίλῃ ἐκφράσει τοῦ προσώπου εἰς τοὺς ἐν ζωῆν ὀμιλίᾳ ἐνησχολημένους. Διατί δὲ τὰ ζῶα δὲν ἔχουσι τὴν αὐτὴν ποικιλίαν τῆς ἐκφράσεως; Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον δι' ὃν δὲν ἔχουσι χεῖρας! Ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου ἔχει πλείστους λογισμοὺς καὶ αἰσθήματα ἢ ὅσα ὁ νοῦς τοῦ ζῶου ἔχει· δεῖται ἐπομένως πλείονος μηχανισμοῦ ἵνα ἐκφράσῃ τοὺς λογισμοὺς καὶ τὰ αἰσθήματα ταῦτα. Ἡ κίνησις τῆς οὐρᾶς τοῦ κυνὸς ἀναποκρίνεται ἄριστα εἰς τὴν ἐκφράσιν τῶν ἀπλῶν αἰσθημάτων τῆς εὐχαριστήσεως· ἀλλ' ἡ ποικιλία τῶν λογισμῶν καὶ αἰσθημάτων τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ἀνάγκην τῆς ποικίλης κινήσεως τῶν ἐν τῷ προσώπῳ μύων.

Ἀλλὰ ζῶα τινὰ ἔχουσι μὴς ἐκφράσεως ἐν τῷ προσώπῳ τοὺς ὁποίους ἡμεῖς δὲν ἔχομεν. Εἰσὶν οἱ ἀπειλητικοὶ μὴς. Ἀνασύρουσιν οὗτοι τὸ ἄνω χεῖλος ἐκατέρωθεν τοῦ στόματος εἰς τοιοῦτον τρόπον ὥστε νὰ δεικνύωσι τοὺς μακροὺς, σπαρακτικούς ὀδόντας. Ἐν τῷ λύκῳ τούτῳ ἐτοιμῶ νὰ καταβροχθήσῃ



ἀρνίον τὸ ὁποῖον συνέλαβε, βλέπετε πόσῃν ἀγρίαν καὶ φοβερὰν ἐκφράσιν οἱ μὴς οὗτοι δίδουσι εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Ὁ λόγος δὲ δι' ὃν δὲν ἔχομεν τοιοῦτους μὴς εἶναι διότι οὐδέποτε πρέπει νὰ ἔχομεν ἀπειλητικὰ αἰσθήματα. Ἄνδρες τε καὶ παῖδες πολὺ ἄσχημον ἔχουσι τὴν ὄψιν ὅταν ὀργίζωνται· ἀλλὰ πολὺ χειρόνες θὰ ἐφαίνοντο εἴναι εἰχον ἀπειλητικὸν μηχανισμὸν ἐν τοῖς προσώποις των, ὡς οἱ λύκοι, γαλαὶ καὶ κύνες.

Ἐπάρχει μηχανισμὸς τις τὸν ὁποῖον τὰ ζῶα ἔχουσιν ὡς ἡμεῖς, ἀλλὰ τὸν ὁποῖον δὲν δύναται νὰ μεταχειρισθῶσιν, ὅπως δι' αὐτοῦ τὸσαῦτα πράξωσιν ὡς ἡμεῖς. Ἴδου παράδειγμα· ἐσκέφθητε ποτὲ διατί τὰ ζῶα δὲν δύναται νὰ λαλήσωσιν; οὐχὶ διότι δὲν ἔχουσι γλῶσσας, ὀδόντας, χεῖλη κτλ. Ταῦτα εἰσὶ τὰ δι' ὧν ἡμεῖς λαλοῦμεν, καίτοι δὲ ἔχουσι ταῦτα καὶ ἔχουσι φωνὴν ἐξερχομένην ἐκ τοῦ λάρυγγος· αὐτῶν ὡς τὴν ἡμετέραν, δὲν δύναται ὁμῶς νὰ λαλήσωσι. Τοῦτο δὲ διότι δὲν γνωρίζουσι πῶς νὰ μεταχειρίζωνται τὰ μέρη ταῦτα ἐν τῷ λαλεῖν καίτοι γινώσκουσι πῶς νὰ τὰ μεταχειρίζωνται εἰς ἄλλα πράγματα ὡς εἰς τὸ τρώγειν.

Ἡ ἀγελὰς γινώσκει πῶς νὰ ποιῇ χρῆσιν τῶν ὀδόντων, τῆς χειρὸς καὶ γλῶσσης ὅταν τρώγῃ· ἀλλ' εἴναι οὐκ οἷος ὁ ὑμέτερος ἤθελε τὸν μεταχειρίζεται εἰς τὸ λαλεῖν.

Ὁ ψιττακὸς, ὡς γινώσκετε, δύναται νὰ λαλή, κατὰ μίμησιν· ἡ ἰδιαιτέρα αὐτῆς δύναμις ἐδόθη εἰς αὐτὸν καίτοι εἶναι μᾶλλον βραχύονον πτηνὸν ὡς πρὸς ἄλλα πράγματα. Ἀλλὰ καὶ ἡ λαλιά του εἶναι λίαν ἀλλόκοτος μίμησις τῆς ἀνθρωπίνης λαλιάς.

Καίτοι ὁ ἀνθρώπος ἔχει πλείοτερον μηχανισμὸν καὶ δύναται νὰ πράξῃ πλείοτερα τῶν ἄλλων ζῶων εἰς τινὰ πράγματα τὰ ὁποῖα ζῶα τινὰ δύναται νὰ πράξωσι κάλλιον αὐτοῦ. Ὁ ἀνθρώπος δύναται νὰ ἀναρριχᾶται ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ πράττῃ τοῦτο ἐξίσου καλὰ ὡς ἡ γαλῆ ἢ ὁ πῖθηκος. Δύναται νὰ κολυμβᾷ, ἀλλ' οὐχὶ ὡς ἰχθύς. Ὁ βάρραχος καὶ ἡ ἀκρίς εἰσὶ πηδηταὶ κρείττονες. Ὁ ἵππος καὶ ὁ κύων τρέχουσι ταχύτερον αὐτοῦ. Δὲν δύναται νὰ βλέπῃ εἰς τόσῃν ἀπόστασιν εἰς ὅσῃν τὰ λοιπὰ πτηνά. Ἐχει δύο μόνον ὀφθαλμοὺς, ἀλλ' ἡ μύια ἔχει χιλιάδας ὀφθαλμῶν, ὥστε δύναται νὰ βλέπῃ σχεδὸν κατὰ πάσας τὰς διευθύνσεις ἀμέσως. Δὲν δύναται νὰ ὀσφρανθῇ ὡς ὁ κύων, ὅστις δύναται νὰ ἀκολουθήσῃ τὰ ἴχνη τοῦ κυρίου του διὰ τῆς εἰς τὰ βήματά του καταλειπομένης ὀσμῆς. Δύναται ν' ἀπομιμηθῇ διαφόρους ἤχους, ἀλλ' ἐν εἶδος πτηνοῦ τὸν νικᾷ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Ἀλλὰ πλὴν τούτων πάντων, εἰς τινὰ πράγματα γινόμενα ὑπὸ τινων ζῶων τὰ ὁποῖα ὁ ἀνθρώπος οὐδὲν δύναται νὰ πράξῃ. Δὲν δύναται νὰ ἵπταται ὡς τὰ πτηνά καὶ ἔντομα. Ἐκαστον ζῶον εἶναι κατάλληλον νὰ ποιῇ ἀκριβῶς ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἔχει ἀνάγκην νὰ πράττῃ. Ἐπὶ παραδείγματι ὁ πῖθηκος ἔχει χρεῖαν ν' ἀναρριχᾶται ὅπως λαμβάνει τὴν τροφήν του, καὶ ὁ δημιουργὸς ἐπομένως τὸν ἔκαμε τοιοῦτον ὥστε νὰ δύναται νὰ ἀναρριχᾶται εὐκόλως. Πρὸς τὸν σκοπὸν τούτου, ἀντὶ νὰ ἔχῃ δύο χεῖρας καὶ δύο πόδας, ὡς ἡμεῖς, ἔχει τέσσαρα πράγματα ἔχοντα τὸ σχῆμα περιπόου χειρῶν, δι' ὧν δύναται νὰ δράττῃ τοὺς κλάδους τῶν δένδρων. Καὶ ἕτερα παραδείγματα ἡδυνάμεθα νὰ φέρωμεν ἀλλὰ πολλὰ δύνασθε νὰ εὑρητε ἐν προηγουμένοις κεφαλαίοις περὶ τῶν μέσων τὰ ὁποῖα τὰ ζῶα μεταχειρίζονται ἀντὶ χειρῶν.

Τῇ Ἀθηναίδι!

Ἀθηναῖς φιλόστοργος ἀγλαΐσμα τῶν νέων, ἐντρέψημα τῶν εὐγενῶν ἀρρένων καὶ θηλέων! ἀναγινώσκοντες αὐτὴν εὐρίσκομεν σοφίαν, ἥτις ὑψώνει τὰς ψυχὰς εἰς δόξαν οὐρανιαν καὶ παιδιόθεν οἱ γονεῖς αὐτὴν μέχουσι συστήσει, ὅτ' ὅστις μελετᾷ αὐτὴν πάντ' εὐτυχὴς θὰ ζήσῃ. Διότ' ἡ ὕλη ἐν αὐτῇ ἦν πάντοτε διὰ νέους, ὅπως τοὺς κάμει εὐτυχεῖς πολίτας καὶ σπουδαίους. Ἀκούων πάντοτε πιστῶς προθύμως τοὺς γονεῖς μου, ἐνέσκυπτον πάντ' ἐν αὐτῇ με θάμβος τῆς ψυχῆς μου. Καὶ ἔβλεπον ὅτ' ἡ ὕλη τῆς εὐρίσκοτο ἐν τάξει, σὺν τοῖς καιροῖς ἐκαιουτοῦ στοιχείου μεταλλάξει. Πρὸ πάντων δὲ τὴν ἀνοίξιν ἤπ' ἡ φύσις θάλλει, καὶ αὐτ' εἰκόνιζε ἐν αὐτῇ τῆς φύσεως τὰ κάλλι,